

Підсумки роботи Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять за I півріччя 2025 року

Басейнове управління водних ресурсів річки Прип'ять у звітному періоді спрямувало свою діяльність на забезпечення потреб населення та галузей економіки Житомирської області у водних ресурсах, їх раціонального використання, забезпечення працездатності водогосподарської інженерної інфраструктури.

Реалізація Плану управління річковим басейном Дніпра (суббасейн Прип'яті) передбачає виконання комплексу заходів, спрямованих на досягнення та підтримку доброго екологічного та хімічного стану водних об'єктів у межах суббасейну.

Відповідно п.1 наказу Державного агентства водних ресурсів України від 08.01.2025 року № 5 БУВР Прип'яті є відповідальним за здійснення координації та моніторингу виконання Плану управління річковим басейном Дніпра (суббасейн річки Прип'ять) та щоквартальне звітування щодо реалізації ПУРБ та заходів щодо досягнення екологічних цілей.

30.01.2025 року члени координаційної робочої групи взяли участь у комунікаційному засіданні в Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів України з метою забезпечення дієвої комунікації центральних органів виконавчої влади, басейнових управлінь водних ресурсів та басейнових рад для координації та реалізації першого циклу планів управління річковими басейнами (2025-2030 роки).

За результатами зустрічі за ініціативи БУВР Прип'яті та регіональних офісів водних ресурсів - Житомирською, Рівненською, Волинською, Хмельницькою, Львівською та Тернопільською обласними військовими адміністраціями направлені листи до органів місцевого самоврядування для включення до документів короткострокового та середньострокового планування, цільових програм та інших документів заходів, визначених у додатку 11 ПУРБ та надання інформації щодо стану їх виконання.

БУВР Прип'яті, Регіональними офісами водних ресурсів Рівненської, Волинської, Хмельницької та Тернопільської областей направлені листи усім територіальним громадам суббасейну Прип'яті щодо результатів виконання плану заходів ПУРБ.

Крім того, відповідні листи направлені безпосередньо виконавцям зазначених заходів у межах Житомирської, Рівненської, Волинської та Хмельницької областей.

21.03.2025 року реалізація планів управління річковими басейнами розглянута на виробничій нараді керівників водогосподарських організацій з представниками Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

У суббасейні річки Прип'ять в рамках першого шестирічного циклу на період 2025 - 2030 років передбачено 100 заходів із загальним бюджетом 19 млрд. 441 млн. грн., із них будівництво і модернізацію очисних споруд каналізації (59 реконструкція та 7 будівництво).

За звітний період реалізації ПУРБ суббасейну річки Прип'ять розпочато виконання 9 заходів, до документів планування включено 18 заходів. За узагальненою інформацією вартість робіт спрямованих на реалізацію заходів у суббасейні річки Прип'ять становить 254,4 млн. грн.

У суббасейні середнього Дніпра у межах Житомирської області передбачено 15 заходів із загальним бюджетом 1 млрд. 797 млн. 457,0 тис. грн., із них 11 заходів включають будівництво та модернізацію очисних споруд (7 реконструкція та 4 будівництво). Крім того, проводяться 2 заходи, які не включені в ПУРБ. Вартість робіт спрямованих на реалізацію заходів у суббасейні середнього Дніпра у межах Житомирської області становить 733 млн. 406 тис. грн.

4 червня 2025 року проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової програми технічної модернізації підприємств водовідведення та очищення стічних вод, що перебувають у державній або комунальній власності, на період до 2034 року» члени басейнової ради розглянули на засіданні Басейнової ради річки Прип'ять та ухвалили рішення направити до Міністерства розвитку громад та територій суббасейну Прип'яті пропозиції та зауваження щодо доопрацювання проєкту.

27 червня 2025 року прогрес реалізації планів управління річковими басейнами розглянуто на комунікаційному заході у м. Одеса за участі начальника, фахівців БУВР Прип'яті та голови Басейнової ради річки Прип'ять.

Відповідно до Порядку ведення державного водного кадастру, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.1996 №413 проводиться робота з оновлення та уточнення даних державного водного кадастру за розділом «Поверхневі води» у частині обліку поверхневих водних об'єктів.

Підготовлено та передано сформовані файли для оновлення відомостей про площинні та лінійні водні об'єкти, їх векторизацію та атрибутивні дані у розрізі суббасейну Прип'яті.

Управлінням надана інформація до середнього Дніпра щодо оновлення векторних даних полігональних та лінійних водних об'єктів Житомирської області.

Наказом Держводагенства від 07.02.2025 №23 передбачено розроблення (оновлення) водогосподарських балансів. Управлінням підготовлена та надана на Держводагентство інформація у розрізі 13 водогосподарських ділянок

суббасейну Прип'яті щодо сумарної площі та загального об'єму ставків та водосховищ в басейні річки Прип'ять. Також відповідна інформація надана до БУВР середнього Дніпра по 5 водогосподарським ділянкам суббасейну середнього Дніпра розташованих в Житомирській області.

На виконання наказу Держводагентства від 06.08.2024 №103 «Про затвердження Плану заходів Державного агентства водних ресурсів України з виконання Плану дій щодо комплексного вирішення проблем басейну річки Рось на 2024 - 2030 роки» управлінням ініційовано створення органами місцевого самоврядування комісій щодо визначення переліку гідротехнічних споруд, які не використовуються або втратили своє функціональне призначення і можуть бути ліквідовані без негативного впливу на галузі економіки, сільського господарства та потреб населення. В результаті проведеного обстеження, протоколами засідань комісії, вирішено ліквідувати 2 гідротехнічні споруди на території Андрушківської сільської ради та 1 гідротехнічну споруду на території Вчорайшенської сільської ради.

Відповідно до доручення Держводагентства від 01.04.2025 №1761/5/5/11-25, управління звернулось до Андрушківської сільської ради з рекомендаційним листом щодо оформлення права власності на безхазяйні гідротехнічні споруди водних об'єктів розташованих на території сільської ради.

4 червня 2025 року відбулося чергове засідання басейнової ради річки Прип'ять відповідно до затвердженого Плану роботи басейнової ради річки Прип'ять на 2025 рік.

У II півріччі відповідно до Плану роботи басейнової ради на 2025 рік планується проведення засідання басейнової ради річки Прип'ять.

БУВР Прип'яті забезпечено виконання основних завдань щодо ведення державного обліку водокористування. За 2024 рік прийнято та перевірено 962 Звіти про використання води у межах Житомирської області, що становить 101,9 % до минулого року та забезпечено наповнення державного водного кадастру за розділом «Водокористування».

59 водокористувачів області надали довідки та не подавали Звіт, так як показники водогосподарської діяльності не досягли критеріїв, вазначених у пункті 1.5 Порядку.

Державним обліком водокористування охоплені усі водокористувачі та водокористувачі забрудники, які суттєво впливають на узагальнення даних державного обліку водокористування в області.

З метою здійснення дієвого державного контролю за дотриманням природоохоронного законодавства водокористувачами Житомирської області перелік водокористувачів, які здійснювали скид забруднених стічних вод у водні об'єкти надано Державній екологічній інспекції Поліського округу.

За фактами досудових розслідувань у кримінальних провадженнях стосовно водокористувачів, які допустили порушення природоохоронного законодавства БУВР Прип'яті співпрацює з Слідчим Управлінням Головного управління Національної поліції в Житомирській області, Житомирською спеціалізованою прокуратурою у сфері оборони Центрального регіону, Управлінням Служби безпеки України в Житомирській області та Державною екологічною інспекцією Поліського округу. За I півріччя 2025 року надано 12 інформацій щодо діяльності водокористувачів, які здійснюють спеціальне водокористування, а саме подання звітів про використання води, наявності дозволів на спеціальне водокористування, тощо.

З метою недопущення забруднення водних об'єктів та здійснення контролю за їх якісним станом усім водокористувачам, які допустили забруднення поверхневих вод Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять направлені відповідні листи.

За результатами державного водообліку підготовлені пропозиції до Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання та Екологічного паспорта Житомирської області за 2024 рік.

Узагальнена та систематизована інформація щодо даних про забір та використання вод, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин, наявність систем оборотного водопостачання у суббасейні Прип'яті у межах 7-ми областей (1352 водокористувачі).

Протягом I півріччя 2025 року проведено 23 засідання технічної ради, загалом винесено на обговорення, підготовлено та надано Північному міжрегіональному сектору Держводагентства України 111 пропозицій на видачу дозволів на спеціальне водокористування, 4 пропозиції на погодження нормативів водопостачання, 2 пропозиції щодо погодження меж зон санітарної охорони водних об'єктів та розглянуто 1028 проєктів щодо встановлення режимів роботи на водних об'єктах.

Сформовано перелік водокористувачів, що здійснюють забір води з поверхневих джерел у межах Житомирської області (410 водокористувачів) для врахування і оперативного коригування лімітів забору поверхневих вод при видачі дозволу на спеціальне водокористування, у разі настання маловоддя.

У I півріччі 2025 року виконана «Програми державного моніторингу (в частині діагностичного, операційного та дослідницького моніторингу масивів поверхневих вод)», яка затверджена наказом Міндовкілля 08.01.2025 № 29.

Для визначення вмісту пріоритетних органічних і неорганічних та басейнових специфічних показників відібрані проби та доставлені до лабораторії Північного регіону, м. Вишгород по 15 пунктах моніторингу та виконаний операційний моніторинг по 8 пунктах моніторингу (7- питні

водозабори та 1-транскордонний масив поверхневих вод). Виконані вимірювання з визначенням основних фізико-хімічних показників поверхневої води, визначених Постановою КМУ від 19.09.2018 № 758 «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод».

Для проведення оцінки хімічного стану масивів поверхневих вод в суббасейні річки Прип'ять опрацьовані результати моніторингу МПВ за 2024 рік та надані Держводагентству.

Питання здійснення державного моніторингу поверхневих вод для визначення екологічного та хімічного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять у 2024 році розглянуто на засіданні Басейнової ради річки Прип'ять.

За I півріччя 2025 року виконано 960 вимірювань (100 % до плану). При наданні платних послуг на замовлення юридичних та фізичних осіб виконано 889 вимірювань якості води на суму 234,0 тис. грн.

Підготовлений та оприлюднений на офіційних вебресурсах щомісячний аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод у межах суббасейну річки Прип'ять.

Узагальнена та систематизована щомісячна інформація по 33-х пунктах моніторингу, 30 масивах поверхневих вод у межах 7-ми областей на річках: Прип'ять, Случ, Тня, Смолка, Церем, Хомора, Уборть, Уж, Турія, Стохід, Стир, Іква, Горинь, Устя, Льва, Ствига, Болдурка та Острівка.

З метою прийняття управлінських рішень щодо охорони та відтворення водних ресурсів на території громад БУВР Прип'яті щокварталу інформує про якісний стан поверхневої води у місцях питних водозаборів та транскордонних водотоків.

БУВР Прип'яті спільно з органами місцевого самоврядування, виконавчої влади та представниками ДСНС проведено обстеження водосховищ та ставків у кількості 115 водних об'єктів щодо готовності до пропуску дощових паводків та весняної повені.

До пропуску повені та паводків проведена робота щодо підготовки до пропуску повені 5387 пропускних та водорегулюючих гідротехнічних споруд, які знаходяться на балансі водогосподарських організацій області.

Для виконання протиповеневих робіт на об'єктах БУВР Прип'яті створено 8 аварійних бригад, які укомплектовані необхідною технікою в кількості 6 одиниць, 3 автономних джерел електропостачання, 2 плавзасоби, 6 одиниць насосного обладнання, при необхідності буде задіяно 51 працівник.

Сформовано відомчий аварійний запас згідно номенклатури на суму 505,321 тис.грн, який може бути використаний при виникненні надзвичайних ситуацій на об'єктах управління.

БУВР Прип'яті проведено засідання Міжвідомчої комісії по узгодженню режимів роботи водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем в суббасейні річки Прип'ять на весняно-літній період 2025 року.

Прийнято участь в засіданнях Міжвідомчих комісій по узгодженню режимів роботи водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем у суббасейні середнього Дніпра (30 водосховищ) і річки Рось (10 водосховищ) та узгоджені оптимальні режими роботи цих водних об'єктів на весняно-літній період 2025 року.

З урахуванням гідрометеорологічної, гідрологічної та водогосподарської ситуації управлінням розроблено та затверджено Секторами Держводагентства режими роботи для 2838 штучних водних об'єктів, зокрема: у Житомирській області – 976, у Волинській – 352, у Рівненській – 967, у Тернопільській – 32, у Львівській – 97, у Хмельницькій – 414.

На виконання пункту 6 Протоколу засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 17.03.2025 №1, Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять переведено в стан готовності техніку, механізми, обладнання та інвентар, що можуть бути задіяні при гасінні та запобіганні виникнення пожеж та мінімізації їх наслідків на осушених торфовищах та водогосподарських об'єктах.

Спільно з представниками державних районних адміністрацій, територіальних громад та відділів районних управлінь Головного управління ДСНС України у Житомирській області, спеціалістами Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'яті, проведено обстеження регулюючих гідротехнічних споруд на міжгосподарських меліоративних системах, які розташовані на осушених торфовищах, щодо готовності протидії пожежам Коростенського та Житомирського районів та складено акти обстеження.

Для можливості акумулювання води на пожежонебезпечний період та підняття рівнів води на торфовищах підготовлено 81 регулюючу гідротехнічну споруду.

Забезпечено чітку координацію та взаємодію з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування з питань пожежної безпеки, запобігання виникненню пожеж та мінімізації їх наслідків на осушених торфовищах та водогосподарських об'єктах.

Проводиться контроль за роботою водосховищ, експлуатаційним режимом магістральних каналів та міжгосподарських меліоративних систем, за станом гідротехнічних споруд та ситуацією на водних об'єктах.

Працівники управління мають можливість перебувати в захисній споруді – протирадіаційному укритті. Відповідно до наказу Міністерства внутрішніх

справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту» (зі змінами від 10.01.2024 №18), співробітники Головного управління ДСНС у Житомирській області провели обстеження протирадіаційного укриття БУВР Прип'яті.

За результатами проведених заходів, актом обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту від 04.04.2025 № 457 встановлено, що укриття утримується в належному стані та визнане готовим до використання за призначенням.

В I півріччі 2025 року управлінням проводилася робота по організації експлуатації систем захисту від шкідливої дії вод, гідротехнічних споруд та водогосподарських об'єктів. Станом на 01.07.2025 року виконано ремонт 246 гідротехнічних споруд, що більше на 1 споруду, ніж за відповідний період минулого року, виконано ремонт та відновлення 30 гідропостів, що становить на 2 гідропости більше, ніж за відповідний період минулого року.

Виконано вирубування чагарнику на каналах на площі- 614,6 га, що на 12,3 га більше ніж за 6 місяців 2024 року.

Обкошування водогосподарських об'єктів, водойм, водоприймачів та міжгосподарських каналів виконано на площі 671,6 га, що на 19,7 га більше, ніж за відповідний період минулого року.

Проведено виконання земляних робіт на водогосподарських об'єктах в об'ємі 1,9 тис.м3, з них очищення каналів від наносів в об'ємі 1,3 тис.м3.

Доглядові роботи міжгосподарської інженерної інфраструктури виконані на суму 8125,2 тис.грн.. Поточний ремонт становить 168,4 тис.грн..

На виконання наказу Держводагентства України від 27.01.2025 № 14 «Про заходи щодо підготовки водогосподарських систем до роботи в 2025 році» Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять проведено підготовку водогосподарських систем до роботи у вегетаційний період 2025 року на площі 353,4 тис.га.

З початку підготовчого періоду до 01.06.2025 року проведено підготовку 971,3 км каналів, при плані підготовки-500,0 км.

За 6 місяців 2025 року БУВР Прип'яті заключено 69 договорів із землекористувачами на проведення двобічного регулювання та водовідведення з осушених земель на площі 42,9 тис.га (на 0,4 тис.га більше минулого року) на суму 417,9 тис.грн. Станом на 01.07.2025 року отримано управлінням за надані послуги 334,5 тис.грн.

У цілому гідрогеолого-меліоративна обстановка на меліорованих і прилеглих землях оцінюється як стабільна.

Протягом півріччя проведено серію різноманітних освітніх заходів для

студентів, учнів та місцевих громад, щоб підвищити обізнаність та сформувати спільну відповідальність за збереження водних ресурсів.

У 29 освітніх закладах Житомирщини пройшли виховні заходи до Всесвітнього дня води, Дня довкілля, «До чистих джерел» на яких учні читали вірші, розгадували загадки та ребуси, переглядали цікаві відеоролики про воду, приймали участь у вікторинах. За участі спеціалістів БУВР Прип'яті в Житомирському агротехнічному фаховому коледжі проведено студентську науково-практичну конференцію на тему: «Вода: неоціненний скарб, якого залишається все менше». За активну участь у зазначених заходах ряд учбових закладів отримали не лише нові знання, а й Подяки від басейнового управління.

Загалом за I півріччя 2025 року надруковано 28 статей в засобах масової інформації, прийнято участь у 23 круглих столах, 212 нарадах територіальних громад, міських рад, засіданнях комісій з ТЕБ та НС, тощо. За звітний період проведено 64 екологічні акції.